

KINH TẾ ITALIA NĂM 2012**PGS.TS. Nguyễn Văn Lịch***Tham tán Công sứ, Đại sứ quán Việt Nam tại Italia***Những khó khăn còn chồng chất**

Nằm trong bối cảnh chung của EU, ngay từ đầu năm 2012, Italia đã gặp hàng loạt những khó khăn. Chính sách thắt lưng buộc bụng của Chính phủ đã làm cho thuế tăng lên, phúc lợi giảm xuống. Giá xăng ở Italia vốn đã ở mức cao nhất trong châu Âu, đã vọt lên 1,96 Euro/lit¹. Giá nhiên liệu đã tăng khoảng 19%. Khi giá xăng dầu lên, giá các mặt hàng, dịch vụ khác sẽ tăng theo. Báo chí đưa tin, hàng ngày có cả ngàn người Italia gần biên giới đã đổ xô sang Thụy Sĩ mua xăng với giá rẻ hơn. Nền kinh tế Italia rất nhạy cảm với giá nhiên liệu, do 88% lượng hàng hóa vận chuyển được thực hiện bằng đường bộ.

Theo ước tính, giá điện sẽ tăng khoảng 4,9%; khí đốt tăng 2,7%; các phương tiện công cộng sẽ tăng khoảng 28-30%... Trong năm 2012, mỗi gia đình Italia sẽ phải chi thêm khoảng 1.000 Euro, trong đó 320 Euro cho thực phẩm. Thậm chí, đến xô số cũng phải thực hiện tiết kiệm. Từ tháng 1/2012,

những xô số trúng thưởng từ 500 Euro trở lên, sẽ phải đóng 6% tiền thuế. Tiêu dùng của Italia giảm mạnh trong năm 2012, với tốc độ mạnh nhất kể từ thời hậu Chiến tranh thế giới thứ Hai.

Trong khi đó, tính đến tháng 9/2012, các khoản nợ xấu của ngân hàng đã tăng 15,3% so với năm 2011. Hiện nay, Italia là nước có mức thuế cao thứ ba trong EU. Trong năm nay, mỗi gia đình Italia sẽ phải đóng thuế thêm 1.450 Euro. Các biện pháp thắt lưng buộc bụng đã làm cho gánh nặng thuế chung của đất nước tăng lên 44,7%².

Về thâm hụt ngân sách của Italia, trong năm nay sẽ tương đương với 3,0% GDP, cao hơn mức mục tiêu 2,6% của Chính phủ³. Dự báo tăng trưởng của Italia sẽ là -2,4%, gấp hai lần so với dự báo -1,2% của Chính phủ. Italia vẫn đang suy thoái kinh tế. Chính sách thắt lưng buộc bụng đã được áp dụng nhằm

2

http://www.ansa.it/web/notizie/rubriche/english/2012/11/19/Average-Italian-family-tax-bill-up-1-450-euros-says-study_7820599.html

³ <http://www.reuters.com/article/2012/11/07/us-italy-economy-forecasts-idUSBRE8A61AK20121107>

cứ nền kinh tế thoát khỏi khủng hoảng, nhưng điều này chỉ khiến người tiêu dùng trở nên bi quan hơn, làm cho suy thoái nghiêm trọng hơn.

Những khó khăn đó đang đè nặng lên Chính phủ, đồng thời khiến mục tiêu giảm thâm hụt ngân sách 0,1% GDP trong năm 2014 trở nên xa vời hơn bao giờ hết. Niềm tin kinh doanh của Italia đã giảm sút. Các doanh nghiệp đang bị quan đối với triển vọng kinh tế của đất nước. Cùng với tình hình trên, vấn đề thất nghiệp ở Italia cũng rất gay go. Việc làm vẫn là mối lo hàng đầu của Italia. Các doanh nghiệp Italia đang phải giảm bớt lao động. Trong năm 2012, tỉ lệ thất nghiệp sẽ lên đến 11,1%, với gần 3 triệu người, là mức cao nhất từ tháng 1/2004. Nếu chỉ tính trong lớp trẻ dưới 25 tuổi, con số này là 36,5%. Giới chủ công nghiệp Italia cho rằng, thất nghiệp sẽ tiếp tục tăng do những nguyên nhân gây thất nghiệp vẫn còn tồn tại. Dự kiến, năm 2013, tỉ lệ này sẽ là 11,4%⁴.

Bên cạnh thất nghiệp tăng mạnh, lạm phát của Italia cũng tiếp tục duy trì ở mức cao, thường xuyên ở mức 3,2-3,3%. Ngoài ra, Italia còn phải đối mặt với tình trạng tham nhũng và trốn thuế, vốn đang lan tràn ở nước này. Theo thống kê, Italia thất thoát khoảng 100 tỉ Euro/năm do các giao dịch

trốn thuế trong nền kinh tế ngầm, vốn chiếm khoảng 22% GDP⁵.

Về nợ công, mặc dù là nền kinh tế lớn thứ ba trong Eurozone, nhưng Italia đang phải gánh nui nợ xấp xỉ 2.000 tỉ Euro, tương đương 123% GDP, cao gấp đôi mức quy định của EU, chiếm 17% GDP của Eurozone - một con số quá lớn: "*Nợ của Italia như con bò, so với con ãnh ương nợ của Hy Lạp, Bồ Đào Nha và Ireland*"⁶. Từ khi gia nhập Eurozone tới nay, nợ của Italia tăng từ 0,24% lên tới 6,7%, chạm ngưỡng cho phép 7%.

Những khó khăn về kinh tế đã lan tới nhiều thành phần trong xã hội, trong đó có các doanh nghiệp vừa và nhỏ. Hơn 3 năm qua, đã có 450.000 công ty ở Italia bị phá sản, trong đó có 39.000 xí nghiệp vừa và nhỏ. Trước những khó khăn trên, ở Italia đã xảy ra nhiều vụ tự tử vì tuyệt vọng, không còn thu nhập, không trả nổi thuế, do làm ăn lụn bại... Tính sơ bộ, năm 2012 đã có 23 vụ tự tử vì kinh tế, trong đó có đến 18 người là chủ các cơ sở sản xuất nhỏ⁷.

Trong năm qua, Italia còn gặp một khó khăn khác cũng không nhỏ đó là hai trận động đất vào ngày 20 và 29/5/2012 làm 24 người chết, hơn 350 người bị thương, hơn 15.000 người mất nhà cửa. Thiệt hại kinh tế trực tiếp tới cả tỉ Euro. Riêng nông nghiệp

⁵ <http://www.tradingeconomics.com/italy/inflation-cpi>

⁶ Tin kinh tế thế giới, 14/3/2012.

⁷ Ở Italia, cơ sở sản xuất nhỏ (từ 3 - 5 nhân công) chiếm phần lớn nền kinh tế.

⁴ http://www.ansa.it/web/notizie/rubriche/english/2012/11/30/Youth-unemployment-hits-record-high_7880901.html

tổn thất tới 500 triệu Euro. Hàng trăm công ty, xí nghiệp bị thiệt hại. Những hãng ô tô lớn nằm trong vùng động đất đã bị thiệt hại nghiêm trọng. Thời gian khắc phục hậu quả có thể từ 3-4 tháng.

Tuy nhiên, những tác động của “động đất kinh tế chính trị” do con người gây ra còn lớn hơn nhiều, so với động đất thiên tai. Thời gian khắc phục kéo dài tới hàng năm. Những diễn biến chính trị ở Italia trong năm 2012 cũng có không ít phức tạp. Điều này cộng hưởng với những khó khăn kinh tế, đã làm cho tình hình Italia càng thêm căng thẳng. Kết quả bầu cử địa phương gần đây cho thấy, làn sóng bất mãn của người dân đang lan rộng, nhằm vào giới lãnh đạo chính trị. Khó khăn kinh tế, là một trong những nguyên nhân chính, khiến ông Berlusconi, người sành sỏi quyền thuật, nắm giữ chức vụ tới 30 năm, đã bị mất chức Thủ tướng.

Tháng 11/2012, ở Italia đã có những cuộc biểu tình lên tới 30.000 người. Trong khi đó, các thị trường Italia đe dọa sẽ từ chức để phản đối kế hoạch cắt giảm ngân sách của Chính phủ⁸. Sự ủng hộ về mặt chính trị đối với Chính phủ đang ngày càng trở nên mong manh. Ngay cả đối với Thủ tướng Monti, mặc dù có những uy tín nhất định, nhưng sau một năm lún sâu vào suy thoái, sự ủng hộ dành cho ông cũng đang suy giảm. Chính phủ của ông Monti là một chính phủ kỹ trị, trên lý thuyết là một chính phủ không cần

phải chiều lòng bất cứ một tầng lớp cử tri nào cả. Thủ tướng và các bộ trưởng không hoạt động chính trị và không ai có tham vọng ứng cử vào Quốc hội vào năm 2013. Đây có lẽ là điểm mạnh, nhưng cũng chính là điểm yếu của chính phủ kỹ trị. Bởi vì, có thể những cái tổ mạnh tay, mà không có được một sự đồng thuận chính trị xã hội rộng rãi, sẽ rất dễ tạo ra những căng thẳng không kiểm soát được. Từ đó, vấn đề kinh tế sẽ biến thành vấn đề an ninh xã hội, với những hệ lụy không dễ lường. Các công đoàn cũng đã lên tiếng cảnh báo Thủ tướng về điều này. Cho đến cuối năm 2012, với việc ông Monti tuyên bố sẽ từ chức, đồng thời với việc cựu Thủ tướng Berlusconi tuyên bố tái tranh cử, bài toán chính trị ở Italia còn rất nhiều ẩn số trong tương lai.

Trong số các yếu tố ảnh hưởng đến tăng trưởng của Italia năm 2012, các chuyên gia đã nhấn mạnh đến sức sản xuất kém, mất tính cạnh tranh từ 10 năm nay và cũng kể đến “xã hội già nua”. Tất nhiên, điều này không phải riêng của năm 2012, nhưng trong bối cảnh trên, đã làm cho sản xuất của Italia, trong năm 2012 càng thêm khó khăn. Theo thống kê, mức đầu tư của Italia vào công nghệ cao rất thấp so với các nước Tây Âu. Đến đầu thập niên 1990, nền công nghệ Italia phần lớn sống nhờ các khoản trợ giúp hay cho vay ưu đãi của Chính phủ. Chẳng hạn, giá lao động ở Đức vẫn cao hơn ở Italia, nhưng kinh tế Đức không trì trệ, các sản

⁸ ANSA 21/11/2012

phẩm của Đức có khả năng cạnh tranh cao, nhờ mạnh tay đầu tư vào nghiên cứu. Điều này cho thấy Italia cần phải chú trọng nhiều hơn nữa đến vấn đề công nghệ.

Quả là những thông tin không lấy gì làm thú vị với nền kinh tế lớn thứ ba EU!

Những biện pháp của Chính phủ

Trước thực tế trên, Italia đã không ngồi bó tay, trái lại, họ đã rất tích cực thực hiện nhiều biện pháp thắt lưng buộc bụng, tìm cách cân bằng ngân sách vào năm 2013 và thúc đẩy tăng trưởng kinh tế.

Ngay sau khi nhậm chức, Thủ tướng Monti đã đưa ra một gói "thắt lưng buộc bụng", nhằm tiết kiệm khoảng 20 tỉ Euro vào 2014 và các biện pháp cải cách cơ cấu cần thiết, nhằm giúp ổn định nền tài chính công. Kế hoạch này được mệnh danh là đề "Giải cứu Italia"⁹

Thủ tướng Monti xác định, phải tập trung vào kiểm tra, điều chỉnh các chi tiêu công. Theo ông, sự hợp lý và kiểm soát chi tiêu công là nền tảng. Một mặt, để bảo đảm các mục tiêu tài chính công, mặt khác, để hiện đại hóa đất nước và tăng trưởng kinh tế. Ông kêu gọi người dân giúp Chính phủ, bằng cách chỉ rõ các lãng phí cùng các đề xuất ý kiến về vấn đề này tại mục "sự lãng phí" trên website của Chính phủ. Một nhóm chuyên gia đã làm việc nhằm hoàn thiện việc nghiên cứu và phân tích về những lãng phí trong chi

tiêu công. Năm 2012, Italia phấn đấu giảm chi tiêu công 4,2 tỉ Euro. Triển khai tinh thần trên, ngày 21/6/2012, Quốc hội Italia đã nhất trí cắt giảm số lượng hạ nghị sĩ từ 630 xuống còn 508 người¹⁰. Italia còn giảm mạnh chi tiêu của chính quyền địa phương, trong đó có cắt giảm lượng công nhân viên và giảm bớt một số cơ quan chính quyền khác. Hệ thống tổ chức các địa phương sẽ được cơ cấu lại. Chỉ có 59 tỉnh lớn nhất trong số 110 tỉnh của Italia sẽ được duy trì như trước (những tỉnh này phải có ít nhất 50 thành phố, với diện tích là 30.000km², có số dân ít nhất là 350.000 người). 10 tỉnh sẽ được chuyển đổi thành các vùng đô thị. Hơn 3.000 tổ chức, cơ quan hành chính và một số doanh nghiệp nhà nước sẽ được cắt giảm.

Thủ tướng Monti từng nói rằng, bổng lộc dành cho những tầng lớp được hưởng đặc quyền đặc lợi, nhất là các nghị sĩ, sẽ bị cắt giảm để tiết kiệm ngân sách và cũng là để nêu gương. Một đề xuất là lương của các nghị sĩ sẽ là 5.000 Euro/tháng. Ở Italia, lương trung bình của các nghị sĩ là hơn 16.000 Euro/tháng. Thậm chí, một số còn vượt quá 18.000 Euro/tháng. Tuy nhiên, các nghị sĩ đã phản đối mạnh mẽ. Chính phủ đã tạm thời phải nhượng bộ về việc này. Một số chuyên gia cho rằng, chính tề tham nhũng trong Quốc hội mới là vấn đề cần phải nhắm đến để giải quyết, chứ không phải là vấn đề tiền lương.

⁹ TTXVN, ngày 16/02/2012.

¹⁰ TTXVN, ngày 22/06/2012.

Thủ tướng Italia khẳng định sẽ đặt vấn đề thâm hụt và nợ dưới sự kiểm soát chặt chẽ, đồng thời kêu gọi người dân chấp nhận những hy sinh cần thiết để cứu đất nước. Bản thân ông đã nêu gương, bằng cách không nhận lương trên cương vị Thủ tướng kiêm Bộ trưởng Kinh tế. Đồng thời với tiết giảm ngân sách, Bộ Tài chính Italia cho biết, Chính phủ muốn bán tài sản công để thu về khoảng 20 tỉ Euro/năm. Chương trình này sẽ kéo dài nhiều năm và có thể giúp giảm 20% nợ công của Italia vào năm 2018. Tuy nhiên, tài sản công của Italia không còn nhiều như cách đây 20 năm¹¹

Trong năm 2013, ngân sách sẽ bị giảm thêm 10,5 tỉ Euro và tiếp tục giảm thêm hơn 11 tỉ Euro vào năm 2014. Vào tháng 9/2013, thuế giá trị gia tăng cũng sẽ tăng từ 21% lên 23%, 10% số việc làm trong ngành dịch vụ công cộng sẽ bị cắt giảm. Cứ 5 người nghỉ hưu thì chỉ có một người được thay thế.

Italia cũng đã cải cách thị trường lao động và chính sách hưu trí theo hướng tạo nên một thị trường lao động linh hoạt và công bằng hơn. Hệ thống hưu trí Italia thuộc loại vững chắc nhất châu Âu, nhưng nó được thực hiện quá phân tán và có nhiều đặc ân vô căn cứ. Italia sẽ nâng thời gian đóng bảo hiểm xã hội tối thiểu từ 40 năm lên 41 năm đối với nữ, 42 năm đối với nam. Từ năm

2012, tuổi nghỉ hưu đối với nữ sẽ được nâng từ 60 hiện nay lên 62 tuổi. Tuổi nghỉ hưu cho cả hai giới sẽ là 66 tuổi từ năm 2018. Chính phủ sẽ có cơ chế linh hoạt để người lao động có thể làm việc đến 70 tuổi. Tất cả các khoản lương hưu, trừ lương của những người có thu nhập thấp nhất (dưới 936 Euro), sẽ không được điều chỉnh theo lạm phát trong năm 2012 và 2013.

Ở Italia có một điều luật từ năm 1970 quy định, các cơ sở có trên 15 công nhân không được sa thải nếu không có lý do chính đáng. Từ đó đến nay, điều luật này được các Công đoàn xem như là luật “bất khả xâm phạm”, với mục tiêu bảo vệ người lao động. Tuy nhiên, trong những năm gần đây, với tình hình kinh tế tài chính khó khăn, điều vốn được xem như là “lá bùa hộ mạng” cho người lao động, lại trở thành “gậy ông đập lưng ông” đối với giới lao động: Vì không thể sa thải, nên các cơ xưởng lại rất “hà tiện” trong việc thu nhận lao động. Chính vì thế, Chính phủ đã đưa ra một kế hoạch cải cách thị trường lao động, trong đó có những biện pháp nhằm tạo sự linh hoạt cho thị trường này (dễ sa thải khi kinh tế trì trệ, dễ tuyển dụng khi kinh tế tăng trưởng). Mục tiêu là để tạo ra một thị trường lao động công bằng hơn, cũng như đưa ra một cơ chế mới về trợ cấp thất nghiệp.

Bộ Lao động Italia nhấn mạnh, kế hoạch cải cách trên sẽ giúp ngăn chặn tình trạng bóc lột lao động vốn đang lan tràn bằng cách

11

<http://www.thesaigontimes.vn/Home/thegioi/gihinhan/79866/Y-se-ban-tai-san-cong-de-tra-no.html>

thúc đẩy các công ty ký kết hợp đồng lao động lâu dài với công nhân và hạn chế tình trạng thuê mướn lao động tạm thời. Ngoài ra, kế hoạch này cũng khuyến khích các công ty đầu tư vào việc đào tạo kỹ năng, tay nghề cho người lao động. Đây là một kế hoạch tốt và cần thiết trong một thị trường lao động hiện đại, nhằm gia tăng việc làm, đặc biệt cho phụ nữ và các thế hệ trẻ, vì vậy sẽ thúc đẩy tăng trưởng, nâng cao tính cạnh tranh. Giáo sư Roberto Rizza của Đại học Bologna cho rằng trên thực tế, kế hoạch trên của Chính phủ nhằm chuyển từ bảo hộ việc làm, sang bảo hộ thị trường lao động. Đây là một mục tiêu mà hầu hết các nước châu Âu đang tìm cách phấn đấu thực hiện.

Như trên đã nói, trốn thuế đang là một vấn đề ở Italia. Chính phủ sẽ kiểm soát tiền mặt, cấm các giao dịch bằng tiền mặt trên 1.000 Euro thay vì mức 2.500 Euro như hiện nay, áp dụng thanh toán điện tử trong lĩnh vực hành chính công và miễn giảm thuế cho các công ty công khai thu nhập. Bên cạnh đó, Italia cũng sẽ áp dụng trở lại thuế nhà, được hủy bỏ từ năm 2008; đánh thuế đối với các tài sản xa xỉ như ô tô sử dụng nhiều năng lượng, du thuyền và máy bay riêng...

Để tự do hóa hoạt động kinh doanh, Chính phủ sẽ tăng cường các lực lượng chống độc quyền, cho phép các cửa hàng linh hoạt trong giờ mở cửa, tước bỏ một số đặc quyền của các nhà thuốc trong việc bán

các loại thuốc không được kê đơn, nói lỏng các quy định trong lĩnh vực giao thông.

Bên cạnh kế hoạch thắt lưng buộc bụng nói trên, Italia cũng đã đưa ra các biện pháp nhằm thúc đẩy tăng trưởng kinh tế bằng cách chấn chỉnh lại hoạt động của khu vực dịch vụ và cắt giảm tệ quan liêu hành chính. Các biện pháp thắt chặt chi tiêu phải song hành với tăng trưởng. Chính vì thế, Italia sẽ chi tiêu thêm 10 tỉ Euro để thúc đẩy tăng trưởng kinh tế từ 2012-2014. Chính phủ cũng sẽ có biện pháp đảm bảo nguồn vốn vay cho các doanh nghiệp nhỏ và vừa¹²

Để vượt qua khó khăn, Italia không chỉ hành động một mình mà đã có sự hợp tác quốc tế. Ông Monti đang cố gắng thuyết phục các nhà lãnh đạo châu Âu cho Italia một khoảng thời gian để tạo điều kiện cho nền kinh tế phát triển, hơn là thắt chặt các các mục tiêu tài chính góp phần làm sâu sắc thêm suy thoái kinh tế.

Pháp và Italia cũng đã cùng nhau kiên quyết ủng hộ tái thúc đẩy tăng trưởng ở châu Âu, ủng hộ thành lập một liên minh ngân hàng, đi kèm với cơ chế theo dõi, tiến hành "chỉnh sửa quy định vàng", tức quy định bắt buộc cân bằng ngân sách, ủng hộ việc phát hành công trái châu Âu, để chia sẻ các rủi ro và bảo vệ những quốc gia dễ bị tổn thương trước các tấn công, đầu cơ của thị trường. Italia cũng đã thảo luận với Đức về cuộc khủng hoảng nợ công ở Khu vực đồng Euro.

¹² Tin kinh tế thế giới, 6/12/2011.

Italia đã tích cực ủng hộ việc cứu trợ các ngân hàng Tây Ban Nha.

Triển vọng kinh tế Italia

Nhờ những cố gắng của Chính phủ, đến nay, tình hình Italia đã có những dấu hiệu tích cực. Thực ra, những biện pháp trên không chỉ cứu Italia mà còn có tác động không nhỏ tới cả EU. Thủ tướng Italia cho rằng, nỗ lực thất lưng buộc bụng của họ đã ngăn chặn sự tan vỡ của Eurozone. Theo ông, nếu không có chương trình cắt giảm và tăng thuế, Italia sẽ phải rời khỏi Khu vực đồng tiền chung Châu Âu. Tuy nhiên, ở đây, chỉ tập trung phân tích những tác động của các biện pháp đó với Italia.

Về tăng trưởng: Ngân hàng Trung ương Italia khẳng định, các biện pháp về cải tổ cơ cấu kinh tế, cải tổ thị trường lao động của Chính phủ sẽ cải thiện tăng trưởng trong trung hạn. Italia có thể cân bằng ngân sách vào năm 2013 bằng cách quản lý tốt hơn các tài sản công. Bộ Tài chính Italia đã đồng tình với đánh giá trên, đồng thời cho biết thêm: Những cải cách của Italia, cùng với các kết quả thu được hiện nay đang giúp nền kinh tế nước này phục hồi trở lại. Vì vậy, Italia không cần đến “liệu pháp sốc” dành cho khu vực tài chính công và khẳng định: Ngay cả trong tương lai, nước này cũng không cần viện đến gói cứu trợ từ các đối tác khác trong EU. Một điểm phải ghi nhận cho Italia là từ khi nổ ra cuộc khủng hoảng, hệ thống ngân hàng Italia đã chứng minh được “sự dẻo dai”

của mình, “không bị phơi nhiễm”, khi chưa từng một lần đề xuất cứu trợ nội địa hay nước ngoài. Hơn thế, nó còn không phải lo tình trạng bong bóng tài sản nổ tung giống như Tây Ban Nha. Đó là chưa kể vài tháng qua, một số ngân hàng lớn của nước này đã tiến hành tái cơ cấu vốn một cách thành công.

Chính phủ Italia khẳng định, họ không lo lắng về vị thế của đất nước trên chính trường và thị trường quốc tế. Italia hiện có mức thâm hụt ngân sách nhà nước và tỉ lệ thất nghiệp thấp hơn nhiều nước EU. Lãi suất trái phiếu chính phủ cao của Italia không bắt nguồn từ những vấn đề bên trong Italia và có thể giảm. Italia đã có thặng dư tài chính và các cuộc bán đấu giá trái phiếu của nước này đang diễn ra suôn sẻ. Nguy cơ Italia phải chịu chung số phận như Hy Lạp đã và đang lùi xa với phục hồi kinh tế trong nước đang nằm trong tầm tay. Từ thực tế này, ngày 27/9/2012, Thủ tướng Monti cho biết, ông hoàn toàn tin tưởng rằng không còn nguy cơ để Italia trở thành nguồn gốc gây nên sự rối loạn. “*Điều quan trọng đối với Italia, Eurozone cũng như cả châu Âu và nền kinh tế toàn cầu là nền kinh tế lớn thứ ba của Eurozone không còn là một trong những điểm nóng*”¹³

Hơn thế nữa, hiện nay nền kinh tế Italia vẫn có nhiều điểm sáng, chẳng hạn như mạng lưới doanh nghiệp vừa và nhỏ hoạt

¹³ Tin kinh tế thế giới, 28/9/2012.

động hiệu quả, các hộ gia đình không bị lâm vào cảnh nợ nần chồng chất. Giáo sư kinh tế Giacomo Vaciago nhận định: *Kinh tế Italia sẽ phục hồi trong năm 2013*. Theo ông, Italia có đầy đủ tiềm năng cho việc vực dậy tăng trưởng với điều kiện phải dỡ bỏ tất cả những rào cản như tình trạng phạm pháp và những đặc quyền. Nếu làm được điều này, Italia có thể sớm đạt được mục tiêu tăng trưởng 2% vào năm 2013; Nợ của Italia sẽ bắt đầu giảm vào năm 2014.

Những đánh giá của quốc tế: Nếu chỉ có người Italia nói về mình có lẽ chưa đủ, chưa khách quan. Trong Báo cáo về triển vọng kinh tế, OECD đã đánh giá cao những nỗ lực cải cách của Italia, đặc biệt là trong củng cố tài chính và xác nhận rằng, Italia sẽ đạt được một ngân sách cân bằng về cơ cấu trong năm 2013 và 2014. Tình hình của Italia là tốt hơn so với Tây Ban Nha. Thị trường việc làm tại Italia vẫn còn “sức đàn hồi tuyệt diệu”¹⁴. Thống đốc Ngân hàng Trung ương Đức thì cho rằng: *“Italia hiện không ở trong vùng nguy hiểm, đã đủ mạnh để tự mình giải quyết những khó khăn, rắc rối bất chấp các thách thức mà nước này đang đối mặt”*¹⁵

Trong bối cảnh trên, việc Italia tích cực mở rộng quan hệ kinh tế đối ngoại càng giúp cho khả năng phục hồi của nước này nhanh

hơn. Tổng thống Nga Putin tuyên bố, Nga sẽ nâng hợp tác kinh tế với Italia lên bằng trước cuộc khủng hoảng. Ông cũng đánh giá cao việc Nga và Italia thực hiện những dự án chung quy mô lớn, trước hết trong lĩnh vực thăm dò và khai thác dầu khí cũng như xây dựng đường ống dẫn “nhiên liệu xanh” từ Nga sang Tây Âu và cho rằng, việc này đóng vai trò quan trọng đối với nền kinh tế hai nước. Ông bày tỏ hài lòng khi thấy mối quan hệ đối tác chiến lược giữa Nga và Italia đang ngày càng phát triển. Italia và Pháp sẽ xây dựng tuyến đường sắt cao tốc giữa Lyon và Turin vào năm 2014. Tuyến đường hàng ti Euro này sẽ là một phần chiến lược trong hệ thống cơ sở hạ tầng không chỉ cho hai nước, mà còn cho cả EU. Với Trung Quốc, ngày 28/11/2012, hai bên đã ký 8 thỏa thuận bao trùm các lĩnh vực như hợp tác kinh tế, đầu tư, giáo dục, du lịch và trao đổi văn hóa. Trong khi đó, UAE và Italia đang tiếp tục khám phá cơ hội đầu tư vào nhau. Đây là đối tác quan trọng nhất của Italia ở Arập. Nếu năm 2011, Italia xuất khẩu được 4,7 tỉ Euro vào UAE, thì chỉ 6 tháng đầu năm 2012, giá trị này đã đạt 3,2 tỉ Euro.

Về đầu tư, Italia đang tìm cách thu hút thêm 18 tỉ USD vào ngành dầu khí để có thể tăng gấp đôi sản lượng trong vài năm tới, thông qua việc nới lỏng lệnh cấm khai thác ở các vùng biển ngoài khơi. Lượng vốn này có thể giúp giảm bớt tới 6 tỉ Euro chi phí năng

14

http://www.ansa.it/web/notizie/rubriche/english/2012/11/27/Italy-vows-make-reform-commitments-OECD-warnings_7866098.html

¹⁵ Tin kinh tế thế giới, 28/9/2012.

lượng của Italia, có thể tạo thêm khoảng 25.000 việc làm cho nước này.¹⁶

Tóm lại: Một năm qua, Italia đã gặp không ít khó khăn, nhưng nước này đang cố gắng. Những thành công ban đầu còn khiêm tốn; Những cản trở còn tồn tại, nhưng với tất cả những gì mà người Italia đã và đang làm, cùng với bối cảnh chung, có thể hy vọng vào một năm tới sẽ tốt hơn với nền kinh tế Italia.

Tài liệu tham khảo

1/ *Alarm as Italian unemployment hits record high.*

http://www.ansa.it/web/notizie/rubriche/english/2012/11/30/Alarm-Italian-unemployment-hits-record-high_7882067.html, 30 November, 2012.

2/ *Disagrees with OECD forecasts of falling economic growth.*

http://www.ansa.it/web/notizie/rubriche/english/2012/11/27/Italy-reaping-benefits-government-policy-says-Monti_7865697.html

3/ *Foreign Policy and Energy – ISPI-Farefuturo Conference.*

http://www.esteri.it/MAE/EN/Sala Stampa/ArchivioNotizie/Approfondimenti/2012/11/20121126_ispifaref.htm, 26 November 2012.

4/ *Italy has third-highest tax burden in EU, claims Confesercenti.*

http://www.ansa.it/web/notizie/rubriche/english/2012/11/19/Average-Italian-family-tax-bill-up-1-450-euros-says-study_7820599.html, 19 November, 2012.

5/ *Italy's austerity may have saved the euro, says Mario Monti.*

<http://www.telegraph.co.uk/finance/financialcrisis/9685373/Italys-austerity-may-have-saved-the-euro-says-Mario-Monti.html>

6/ *Italy recession to linger, deficit targets seen missed: EU.*

<http://www.reuters.com/article/2012/11/07/us-italy-economy-forecasts-idUSBRE8A61AK20121107>, Nov 7, 2012.

7/ *Monti seeks to calm 'over-dramatised' market reaction.*

<http://www.telegraph.co.uk/finance/financialcrisis/9735351/Monti-seeks-to-calm-over-dramatised-market-reaction.html>, 10 Dec 2012.

8/ *OECD praises Italy as among states getting books in order.*

http://www.ansa.it/web/notizie/rubriche/english/2012/11/21/OECD-praises-Italy-among-states-getting-books-order_7833588.html, 21 November, 2012.

9/ *UAE and Italy discuss ways to boost bilateral trade ties.*

http://www.khaleejtimes.com/biz/inside.asp?xfile=/data/uaebusiness/2012/November/uaebusiness_November319.xml&section=uaebusiness, 21 November 2012.

¹⁶ Tin kinh tế thế giới, 20/7/2012.